

УДК 69.059.7

ВИЗНАЧЕННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ МІСТ ТА МЕТОДИ ЇХ РЕКОНСТРУКЦІЇ

Автори – Бондаренко Олесь¹, Давидова Анастасія², студ. гр. АРХ-21-1
Науковий керівник – доц. каф. основ архітектури Віталій Никицький³

¹21004arc.bondarenko@365.pgasa.dp.ua,

²21008arc.davydova@365.pgasa.dp.ua, ³nykyt@pdaba.edu.ua

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

Із початком повномасштабного вторгнення унаслідок бойових дій постраждало чимало громад, їх ступінь ушкоджень варіюється. Основне питання, яке мають вирішити громади – чи є потреба у відновленні усіх зруйнованих об'єктів, оскільки, наприклад, проблема обезлюднення сіл була актуальна і до війни. Наступним питанням є технічна можливість та економічна доцільність реконструкції або зведення об'єктів з нуля. Наразі урядовцями було розроблено законопроект, який містить лише законодавчі ініціативи щодо перших концептуальних кроків з відновлення населених пунктів. Він має назву «Програма комплексного відновлення області (регіону) та території територіальної громади (її частини)». Процес розробки програми комплексного відновлення ділиться на три етапи, і під час кожного залучається громадськість, проводяться заходи публічного обговорення. Очевидно, що до цього обговорення будуть залучені люди, прямо зацікавлені у відновленні свого регіону. В результаті саме громада формує порядок денний на своїй території і детальне розуміння того, що коїться саме у них. Не менш важливим є покращення комунікації між місцевою владою, громадськістю та експертами, бо саме останні збиратимуть дані, розроблятимуть завдання та плани щодо реалізації проекту, інші – виконуватимуть та контролюватимуть процес роботи один одного, а отже, доцільність реконструкції того чи іншого населеного пункту визначатиметься в тандемі цима трьома групами [1; 2].

Реконструкція міста є незупинним процесом трансформації усієї структури міста, метою якої є створення кращих умов для життя населення і задоволення усіх його потреб. Реконструкція є складним процесом і потребує критичної уваги до деталей. Особливо, коли стоїть задача реконструкції старої історичної забудови, або історичної пам'ятки. Адже в такому випадку перед архітектором стоїть задача не лише створити необхідні умови для ефективного використання будівлі, а і зберегти її дух.

Реконструкція ставить перед собою багато задач, основними з яких є:

- Регулювання розвитку міста і вдосконалення його територіального зонування;

- Збереження історичної пам'яті;
- Оновлення архітектурно-просторової структури міста;
- Створення нових екологічних зон [3].

Необхідність реконструкції може бути з багатьох причин:

- Науково-технічний прогрес;
- Застарілість та небезпечність будівель для експлуатації;
- Катастрофи різного роду;
- Зміна структури міста;
- Зміна природно-кліматичних умов [4].

Кожне місто у своєму складі має декілька умовних зон: центр міста, зона житлової забудови, виробнича територія, парки, заповідні зони, тощо. В кожній з них може виникнути необхідність реконструкції і, залежно від зони, використовують різні її методи, що сформувалися впродовж всього існування реконструкції, я такої.

Сьогодні розрізняють методи реконструкції за ступенем перебудови та за ступенем і характером.

За ступенем перебудови:

- Збереження загального характеру будівлі, з пристосуванням до сучасних вимог і тенденцій;
- Радикальна зміна структури та її трансформація до сучасних вимог, без руйнування основних структурних елементів;
- Руйнування основ і повна перебудова відповідно до сучасності (можливе зберігання не несучих декоративних елементів, як наприклад, ліпнина на фасадах).

За ступенем і характером:

- Метод повної послідовної реконструкції – відбувається поступово, копіюючи послідовність освоєння території міста (частіше за все від центра до околиць);
- Метод вибіркової реконструкції – передбачає реконструкцію окремих будівель, не пов'язаних між собою;
- Прямолінійний метод реконструкції – здійснюється по фронту магістральних вулиць.;
- Метод реконструкції широкими смугами – здійснюється вздовж магістральних вулиць [5].

Задача архітектора-проектувальника – використати ці методи в окремих частинах міста так, щоб загальне враження від міста складалося в одну єдину, врівноважену картину.

Список використаних джерел

1. Верховна Рада ухвалила закон, що спрямований на реформування сфери містобудування у період воєнного стану для подолання наслідків російської агресії [Електронний ресурс]. Міністерство розвитку громад та

територій України. 2022. URL: <https://www.minregion.gov.ua/press/news/verhovna-rada-uhvalyla-zakon-shho-spryamovanyj-na-reformuvannya-sfery-mistobuduvannya-u-period-voyennogo-stanu-dlya-podolannya-naslidkiv-rosijskoji-agresiji/>.

2. Як не втратити шанс. Програма комплексного відновлення громади – дорожня карта першочергових кроків відновлення України [Електронний ресурс]. Децентралізація. 2022. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/16184>.

3. Плешкановська А. М. Методологія комплексної реконструкції міста: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. техн. наук : спец. 05.23.20 «Містобудування та територіальне планування». Плешкановська Алла Михайлівна. Київ, 2013. 41 с.

4. Осиченко Г. О. Реконструкція історичних міст : композиційний аспект : монографія. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 252 с.

5. Сутність реконструктивних перетворень в місті різного типу. Методи реконструкції [Електронний ресурс]. URL: http://ni.biz.ua/1/1_1/1_1552_sushchnost-rekonstruktivnih-preobrazovaniy-v-gorode-razlichnogo-tipa-metodi-rekonstruktsii.html.